

624
60

C. H. P.

Beşinci Büyük Kurultayı

DİLEK

Encümeni Raporu

ANKARA
29. 5. 939

C. H. P.

Beşinci Büyük Kurultayı

DİLEK

Encümeni Raporu

B. M. M.	2
Kütüphanesi	
Es. No. :	1942 - 577
Romiz :	S. S. 170

26/1

ANKARA

29. 5. 939

S. S.

C. H. P. Beşinci Büyük Kurultayı Yüksek Başkanlığına

Büyük Kurultayca seçilen Dilek encümenimize Parti Genel Sekreterliği'nin 29. 5. 939 tarihli ve 2/14681 sayılı tezkeresiyle havale buyurulan vilâyet kongreleri dilekleri alâkalı Vekil ve Umum Müdürlerin huzurlarıyla ve büyük bir dikkat ve itina ile müzakere ve tetkik olundu. Parti teşkilât kademelerini takip ederek Yüksek Kurultayın ruznamesine kadar gelen bu dilekler halkımızın ehemmiyetli ihtiyaçlarını tebarüz ettirmesi ve ilk kademeden son kademeye kadar kongrelerimizin nazarı tasvibinden geçmesi itibarıyla üzerinde kemali ehemmiyetle durulması lâzımgelen bu dilekler Encümenimizce baştan nihayete kadar geniş bir surette incelenmiş ve bu meyanda üyeler tarafından yapılan teklifler de ehemmiyetle mütalea ve tetkik edilmiştir. Vekillerimizin encümenimiz çalışmalarını kolaylaştırıcı alâka ve duygularını şükranla kaydetmeyi bir vazife biliriz. Müzakere neticeleri hulâsaten aşağıda olduğu gibi tertip sırasıyla tesbit edilmiş bulunmakla Yüksek Heyetin nazarı tasvibine saygılarımızla arz olunur.

2. 6. 1939

Dilek Encümeni Reisi

Çorum Mebusu
İsmet Eker

Âza

Ankara Mebusu
Şakir Kınacı

Âza

İstanbul Mebusu
Gl. Refet Bele

Âza

Gümüşane Mebusu
Şevket Erdoğan

Âza

Van Mebusu
Münip Boya

Âza

Kocaeli Mebusu
Ragıp Akça

Mazbata Muharriri

Mardin Mebusu
Rıza Erten

Âza

Kastamonu Mebusu
Tevfik Aslan

Âza

Kayseri Mebusu
Nazım Tokar

Âza

Balıkesir Mebusu
Muzaffer Akpınar

Âza

Çanakkale Delegatesi
Raşit Usumu

Âza

Tokat Delegatesi
Tahir Tüfekçi

Âza

İstanbul Mebusu
Dr. Tuğamiral
H. Şinasi Erel

Âza

Manisa Mebusu
Hüsnü Yaman

Âza

Giresun Mebusu
Talat Onay

Âza

Zonguldak Delegatesi
Nihat Arkat

Âza

Ankara Delegatesi
Hayrullah Özbudun

Âza

Maraş Mebusu
Ziya Kayran

Âza

Yozgat Mebusu
Ekrem Pekel

Kâtip

İstanbul Mebusu
Fakihe Öymen

Âza

Niğde Delegatesi
Şevki Alpagut

Âza

Yozgat Delegatesi
Asım Bektaş

Âza

Bitlis Mebusu
Tevfik Temelli

Âza

Çankırı Mebusu
Dr. Akif Arkan

Âza

Kütahya Mebusu
Alaettin Tiritöğlu

I — Başvekâletle ilgili dilekler

Dilek Encümeniniz Başvekâletle ilgili dileği Başvekâlet müsteşarı Vehbi Demirel'in huzuru ile müzakere ve tetkik etti:

Dilek, İnönü Şehitler âbidesi ile Eskişehir şosesi arasında bulunan piyade siperlerinin bulunduğu yere Milli Şef ve Reîsicümhur İsmet İnönü'nün heykellerinin rekzi hakkındaki Bilecik (Bozüyük) ün dileği idi. Milletın mâkûs talihini yendikten sonra Ebedî Şef Atatürk'ün yanında ve bugün de başımızda olarak türk milletinin istiklâlini temin etmiş ve bütün varlığı ile bugünkü milletler arası benlik ve şerefini kazandırmış ve yaratmış olan Millî Şef İsmet İnönü'nün millî tarihi ve millî şerefi gururlandıracak olan bu yerde bir heykelinin kendisine karşı milletın duymakta olduğu minnet ve şükran nişanesi olarak dikilmesi dileğine candan bir istekle iltihak eden encümeniniz hükümetimizin yakında vaki alâkasını verilen izahattan anlıyarak icap eden teşebbüslerin fasılasız takibi hususunu tasvip etmiştir.

Evkaf Umum Müdürlüğü ile ilgili dilekler

Bu umum müdürlüğe ait dilekler Umum Müdür Fahri Kiper hazır olduğu halde konuşuldu :

Cami ve eski eserlerin tâmiri:

Tarihî veya mimarî kıymeti haiz âsâr ve âbidelerce zengin bulunan memleketimizde bunların şimdiye kadar maruz kaldıkları bakımsızlıktan kurtarılmasını temin için evkaf idaresinin bir program dahilinde çalışmak mecburiyetinde bulunduğu ve bunun için de tanzim olunan üç senelik programa göre şimdiye kadar 350.000 lira sarfedilmiş ve bu seneki bütçede de bu işe hasretmek üzere 600.000 lira tahsisat alınmış olduğu ve bu meyanda dilekteki Niğde'nin Alâattin câmiinin de tamir edileceği, ve fakat dilekte ismi geçen diğer camilerin pek harap bulunmakta olmalarından onların yalnız eski eserler halinde muhafaza olunacağı, bununla beraber onlar hakkında da yeniden bir tetkik yaptırılacağı verilen izahattan anlaşılmıştır.

Arazi temlikli:

İstanbul ve Tekirdağına ait olup üzerinde iskân edilmiş olanlara arazi-
nin temlikli hakkında olan bu dilek üzerinde yapılan konuşmalar neticesin-
de buralarda biri âdi iskân suretiyle ve diğeri de kendiliğinden gelme ola-
rak iki türlü yerleşmenin vaki olduğu, birinci şekilde olanların elli seneyi
mütecaviz bir zamandanberi bu yerleri işgal etmekte olup bunlardan tapulu
olanlarının vakıflar kanununa göre tâviz bedelleri alınarak ellerindeki ara-
zinin kendilerine tefviz ve temlikine çalışıldığı, tapusuz olanlar hakkında
da temlik muamelesinin yapılacağı, ikinci şekilde olanlar için ise tapu se-
nedi olanlar hakkında da aynı muamelenin tatbik edileceği, ve fakat tapu-
suz olup fuzulen işgal etmiş mevkiinde bulunanlar için müracaatlarında
takdir edilecek misil kıymet üzerinden arazinin ancak verilebileceği öğre-
nmiştir.

Türlü dilekler:

Orman idaresine ve evkafa ait resimlerin birleştirilmesi hakkındaki İstan-
bul (Şile) dileği evkafın resim almayıp satış bedelini aldığı orman idare-
since alınanın devlete ait resim olması itibariyle birleştirilemeyeceği anla-
şılmıştır.

1580 sayılı kanunla mezarlıkların bütün hukuk ve vekaibi ile belediye-
lere devrolunmasından ve Evkaf bütçesinin de müsait bulunmamasından
Uşak'ça mezarlık için istenilen yardımın yapılmasına imkân görülemediği.

Kütahya için istenilen sinema binası parasının da vakıflarına lüzumlu
irat temini hakkında alınan karara uymaması dolayısıyla mümkün olamıya-
cağı;

Manisa (Demirici) nin icareli zemin vergisinin kaldırılması ve şimdiye
kadar ödenmemiş olanlarının da affı hakkındaki dileğinin ise Umum Mü-
dürlüğün mühim bir gelir kaynağına temas etmesi ve esasen Vakıflar ka-
nununun hükümlerine göre mukataalı ve icareteynli gayri menkuller hak-
kında yapılan tasfiye işinin 1945 tarihinde bitirilmesi lâzım geleceği ve
tasfiye işi tatbik edilinceye kadar tasarruf edenlerin ancak kendi zamanla-
rına ait mukataa veya icaresini vermekle mükellef oldukları anlaşılmıştır.

Havza kaplıcalarının ıslâhı hakkındaki Samsun dileği, bu işte mahallî
hususî idarenin de hissesi olması dolayısıyla birlikte yapılacak görüşme ve
araştırmalar neticesinde tesbit olunduğu, teşebbüse girildiği öğrenildi.

Evkaf idaresinin, mutlak bir surette müemmen ve eyi gelir getirir yer-
lere parasını sarfederek iradını artırması ve bu yüzden temin edeceği va-
ridat fazlasıyla bir taraftan kıymetli âbide ve asâri kurtarması, diğer ta-
raftan sosyal yardımlarda bulunması esas prensip olmakla beraber bütçesi-

nin bugünkü vaziyeti karşısında vaki olan istekleri tamamen karşılamadığı;

Gaziantep (Kilis, Nizip) in evkafın mahallî imâr işlerine iştirâki hakkındaki dileğinin de bu cümleden olduğu ve bu kasabaların imâr plânlarının henüz yapılmadığı anlaşılmıştır.

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü ile ilgili dilekler:

Dilek, Beden Terbiyesi Genel Direktörü General Cemil Tanerin huzuru ile konuşuldu:

Beykoz, Fatih ve Üsküdar semtlerinde birer saha yapılmasına dair olan İstanbul dileğine karşı verilen izahattan 3530 numaralı kanuna uyarak Hususî idare ve Belediyelerce ayrılan tahsisatın % 80 lerinin mahallin spor tesislerine ayrılacağı ve tesisatın vilâyetlerde muntazam bir şekilde yapılması için beş senelik bir programın hazırlanmasının vilâyetlere tebliğ edildiği, bu meyanda mevzuubahis saha yerlerinin de göz önüne alınacağı anlaşıldı. Bununla beraber Üsküdar için bu sene 10.000 lira gönderilerek ufak bir yardımda bulunulduğu öğrenildi.

Devlet Şûrası ile ilgili dilekler:

Devlet Şûrası Reisi İsmail Hakkı Görelî huzuru ile görüşmeler yapıldı:

Dileğin mevzuu arazi tahriri dolayısıyla vaki olan müracaatların bir an evvel intacından ibaretti. Zonguldak (Bartın) ın bu dileğine verilen cevap, Şûrayı Devletin eski teşkilâtının müsaadesizliği yüzünden bu gibi dosyaların az zaman içinde ikmallerine imkân olmadığı, son çıkan kanunla iki daire daha ilâve kılınmış olduğundan taraflara tebligat suretiyle tekemmül ettirilmiş olan 2616 sayı dosyadan bu sene 980 inin hazırlıkları bitirildiği, ve bunların tâcilen karara bağlanacakları, ve diğerlerinin de aynı süratle intaç edilecekleri söylenmiştir.

Meteoroloji Umum Müdürlüğü ile ilgili dilekler:

Umum Müdür Tevfik Noyan'ın huzuru ile görüşülen dilek yalnız Manisa (Salihli) de bir istasyon açılmasına dair idi.

Bu dileğin de yerine getirileceği ifade olundu.

II — Adliye Vekâleti ile ilgili dilekler

Adliye Vekili Fethi Okyar'ın huzurile konuşuldu.

Adliye binası:

Çanakkale, Denizli ve İstanbul (Üsküdar) ve Kayseri (Develi) nin bu dileği, Vekâletin her sene tahsisat aldıkça bu gibi bina ihtiyaçlarını ehemmiyetleri sırasıyla temine çalışılmakta olduğu ve nitekim bu seneki tahsisatla Kastamonu ve Manisa adliye binalarının yaptırılacağı ifade olundu.

Ceza evleri:

Memleketimizin bir çok yerlerinde bu günkü ihtiyaçlara cevap verebilecek sıhhi ceza evlerinin bulunmaması dolayısıyla lüzum görülen yerlerde ve bir metot dahilinde ceza evleri yaptırılmakta olduğu ve konulan tahsisata göre de sıralanan yerlerde yapılacağı ve nitekim Antalya, Gümüşane, Erzincan ve Üsküdarın ceza evleri inşaatının da ön sırada bulundukları izah edildi.

Hâkim tayini:

Mevcut münhalâtın 275 olduğu ve her sene tezyit olunan kadro mucibince boşlukların doldurulmasına çalışıldığı cihetle dilekte mevzuubahis olan yerlerin de bu meyanda kapatılacakları bildirildi.

Kanunlarda değişiklik:

Bahçe hırsızlığının önüne geçilmesi hakkındaki Antalya dileği, ceza kanununun 494 üncü maddesince beş aya kadar hapis cezası hükmolunmasını âmir olduğundan cezanın suçun nevi ve mahiyetiyle mütenasip görülerek değiştirilmesine lüzum olmadığı kararına varıldı.

Yeni avukatlık kanununun tatbiki zarurî olup beş avukatı bulunan ve bir baro merkezine bağlı olan yerlerden maada mahallerdeki ruhsatlı davâ ve-killlerinin vekâletlerine mani bulunmadığı anlaşılmıştır.

İcra ve adli harç kanunlarında değişiklik isteyen Bursa ve Samsun'un (Vezirköprü) dilekleri Vekâletçe tetkike değer görülmüştür.

Borçlarını vermiyenler hakkında yeni bir hüküm ilâvesini isteyen Konya (İlgin) dileği de icra ve iflâs kanunu tetkikatı sırasında göz önünde tutulacaktır.

Hayvan hırsızlığının önüne geçilmesi için cezanın ağırlaştırılmasına dair olan Zonguldak dileği üzerinde encümenimiz uzun uzadıya durdu.

Vekâlet her ne kadar hayvan sirkatinin men'i hakkındaki kanuna göre hayvan hırsızlığı veya yataklığı şâyi ve mütevatir olanların usulü dairesinde ve altı ay müddetle uzaklaştırılacağından bu cezanın kâfi geleceğini ileri sürerek kanunda değişikliğe lüzum olmadığını beyan etmişse de suçlunun bazan pek yakın bir yere nakledilmesi yüzünden herhangi bir suretle geri gelerek şikâyetçisini tehdit ve evini veya harmanını yakarak zararlandırdığı bile vaki olduğundan nakil işinde uzak mesafelere gönderilmesinin temini için hüküm konmak üzere kanunda değişiklik yapılması karar altına alınmıştır.

Mahkeme tesisi:

Nereelerde ne gibi mahkemeler tesisi icap ettiğinin yeniden tetkik edilmekte olup bu araştırmalar neticesi konacak ihşaf ve icabî usullere alınacak tahsisata göre dilekte mevcut yerlere de kadro gönderileceği beyan olunmuştur.

Noter tayini:

Ankara'ya üçüncü bir noter tayin edildiği, ve fakat yapılan tetkikat neticesinde Beykoz (İstanbul) a lüzum olmadığı anlaşılmıştır.

Başka yerde çalıştırılan zabıt kâtibinin kadrosuna dahil olduğu yere iadesine dair olan Gaziantep (Nezip) dileğinin yerine getirildiği öğrenilmiş ve gene aynı vilâyetin Pazarcık kazasının, adlî teşkilât bakımından da idarece bağlı olduğu vilâyete raptedilmesi dileğiyle diğer dilekler hakkın-da verilen izahat muvafık görülmüştür.

Yalnız boşanma işlerinde kolaylık gösterilmesine dair olan Ordu dileği ehemmiyetli bir münakaşa yolu açtı. Ayrılık kararının kaldırılması hakkında yapılan mütaleata karşı ortada yalnız bir karı ve koca meselesi mevzuubahis olmayıp fevrî asabiyetlerin geçici mahiyetleri ve yetim düşecek olan ve hiç bir sun'u taksiri bulunmayan çocukların düşünülmesi icap edeceği öne sürülerek mühim ve şümüllü bulunan ve netice itibariyle umumî ahlâk ve içtimâî durum bakımından gayet hassas bulunan bu meselenin inceden inceye tetkike değer bir mevzu olduğu anlaşılmıştır.

III — M. M. Vekâleti ile ilgili dilekler

Vekâlet Ordu Dairesi Reisi General Abdi Pandır hazır olduğu halde konuşuldu :

Antalya (Korkuteli) ve Kırşehir'de birer askerî alay veya kıt'a bulundurulmasını istiyorlardı.

Askerî kıtaların konuşunun daha ziyade askerî lüzum ve icaplara göre tesbit ve tayini iktiza edeceğinden bu dileklerin tervicine imkân görülmedi.

İstimlâk edilen arazi hakkındaki ilişğin kesilmesi için Kırklareli tarafından yapılan dilek ise pek yerinde görülerek vatandaşların haklarının bir an evvel verilmesi ve muhtelif yerlerdeki yekûnu dört yüz bin lirayı tutan bu borçlara karşı Vekâlet bütçesinde ancak otuz bin lira görüldüğünden 939 senesinde yapılacak münakale ve varidat fazlası nisbetinde münzam tahsisat ile esasî mühim olan bu borcun ödenmesi lüzumu kararlaştırılmış, ve bu hususta Maliye Vekilimizin bu işi tahakkuk ettireceği vâdi de alınmıştır.

Memnu mıntakaların işaretlendirilmesi hakkındaki aynı vilâyet dileği de encümenimizce nazarı dikkate alınması gerekli bir dilek olarak kaydedilmiş ve diğer dilekler hakkında verilen izahat da kâfi görülmüştür.

IV — Dahiliye Vekâleti ile ilgili dilekler

Vekil Faik Öztrak'ın huzuru ile dileklerin görüşülmesi yapıldı :

Belediye işleri:

Dahiliye Vekili Atkaracalar belediye teşkilâtının yeniden kurulması hakkındaki Çankırı dileği için yapılan tetkikat neticesinde nahiye merkezi nüfusunun iki binden aşağı olmasından 935 te belediyesinin kaldırıldığını ;

Çankırı'nın imar plânı tatbikatı için istediği yardım parası meselesinin Başvekâlete arzolanduğunu, diğer yerlerden istenilen belediye teşkili işlerinin de tetkik edilip kanunî şartların husulünde icap eden muamelenin yapılacağını, ve alelumum fakir olan belediyelerimizin gelirlerinin arttırılması için Büyük Millet Meclisi Parti Grupunda yapılmakta olan etütlerin bir an evvel intacı için teşebbüsatta bulunacağını bildirdikten sonra belediye memurlarının, tekaüt haklarının tanınmasına dair olan Isparta dileğine karşı umumî bütçeden temini mümkün olmıyan ve fakat bir esasa bağlanması iktiza eden belediye memurları için bir sigorta usulünün tatbikine gidilmesinin düşünüldüğünü aynı vilâyet tarafından istenilen ve umumî meclis âzaları seçiminde kaza belediye âzaları gibi nahiye belediye âzalarının da reye iştirâk ettirilmeleri dileğinin de tetkike muhtaç olduğunu,

Belediye Bankasından istikraz etmek istiyen Maraş (Andirin), Muğla ve daha sair belediyelere karşılık göstermek şartiyle alabileceklerinin bildirildiğini ;

Belediyeler Bankasının 15 sene gibi uzun vâde ile ikraz etmekte olduğu paraların faizlerinin % 5,5 a indirildiğini,

İmar plânlarının tatbiki için belediyelere yardım olmak üzere on senede müsavi taksitlerle vatandaşlardan para alınmasına belediye meclislerinin salâhiyetli kılınmasına ait olan Ordu dileğinin mevzuata uygun olmadığını anlattı.

Belediyelerin hudutları içindeki bina vergisinden Emlâk Bankası için bir hisse ayrılması işinin muvafık olmıyacağını söyliyien Dahiliye Vekilinin bu ifadesi Encümenimizce de muvafık görüldü.

Nüfus işleri:

Evlenme işlerinin hafiflettirilmesi hakkındaki Bilecik, Çorum, Denizli ve Yozgat dilekleri hakkında verilen izahata göre evvelce 600 kuruştan ibaret olan evlenme harç masrafının 261 kuruşa indirilmesinin kararlaştırıldığı ve evlenme kâğıtlarının da parasız verileceği, kayıtsız çocukların nüfusa kaydı, gizli nüfusun cezasız yazılması için Afyon, Çorum, Denizli ve daha sair vilâyetler dileğinin 2576 numaralı kanuna göre bir buçuk ay müddetle cezasız olarak yapılan bu nevi nüfus muamelelerinin görülen lüzum üzerine kayıtlarının bir sene daha uzatıldığı bundan sonra bir daha uzatılma veya affının halk üzerinde ruhî ve içtimâî bakımdan eyi bir tesir yapmayacağı gibi mübalâtsizliğe da yol açacağı,

Umumî tahrir yapılması için Ordu vilâyeti tarafından vaki dileğe karşı verilen izahattan yeni bir kanun lâyihasının hazırlandığı öğrenildi.

Nüfusu çok olan kazalara bağlı uzak mesafedeki nahiyelere kadar bütçe müsaadesi nisbetinde birer nüfus memuru tayininin hükûmetçe tahakkuk ettirilmesi düşünülen gayelerden biri olduğu,

Evlenmeyi teşvik için evlenmeyenlerden muayyen bir vergi alınması işinin henüz tetkik edilmeyen bir mevzu bulunduğu, anlaşıldı.

Nahiye teşkilâtı istenen yerler:

Birçok vilâyetler dileklerinde istenilen nahiye teşkilâtı işinin birer birer ele alınarak yapılacağı, ve fakat Gediz'in kışın geçit vermemesi dolayısıyla Manisa'nın Muradiye köyünün nahiye olmağa elverişli bulunmadığı neticesine varıldı.

Başka vilâyetlerden istenilen kazalar:

Zile'nin Amasya'ya, İnegöl ve Yenişehir'in Bileciğe, Koçhisar'ın Kırşehir'e, Of'un Rize'ye, Ereğli'nin Niğde'ye bağlanma işinin Vilâyetler İdaresi kanunundaki hükümlere göre tetkiki münasip görüldü.

İrtibatı değiştirilmesi istenilen köyler:

Çorum, Isparta ve Niğde'nin irtibatı değiştirilmek istenilen köyler hakkındaki dilekleri üzerinde de duruldu ve yukarıda arzolunan kanun hükümlerine göre icaplarının yapılması muvafık görüldü.

Kaza teşkili:

Kırşehir, Manisa ve Rize vilâyetlerince kaza teşkili lüzumu bildirilen

yerler için bütçede tahsisat olmadığından bu sene yalnız icap eden tetkiklerin yapılacağı anlaşıldı.

Kazaya tahvili istenilen nahiyeler hakkında da aynı sebepler gösterilmiştir.

Hükümet konakları:

Hükümetçe alınan 500.000 lira tahsisatla evvelemerde hiç binası olmayan şark vilâyetlerinden başlayarak garp vilâyetlerine doğru hükümet konakları inşasına bir plân dahilinde devam edilmekte olduğu, yangın ve sair suretle harap olan herhangi bir yerinkinın tercihan yapılmasının tabii bulunduğu ifade edilmiş ve bu da Encümenimizce muvafık görülmüştür. Bu esasa göre hareket edildiğine nazaran İstanbul'un Sarıyerde veya Büyükdere'de, Samsun'un da Alaçam'da birer hükümet konağı isteği de bu program sırasıyle yapılacaktır.

Kıreyli hükümet konağı için toplanan paraların sahiplerine iadesi emrinin Beyşehir'i'ne verildiği öğrenilmiştir.

Tam teşekküllü olması istenilen nahiyeler:

Yirmi vilâyetin dileği olan bu işin tahakkuku için 300.000 lira kadar bir masrafa ihtiyaç olduğu, bunun da tahsisat kondukça tahakkukuna çalışılacağı ifade olunmuş ve bu ifade yerinde görülmüştür.

Kırşehir jandarma dairesi için tahsisat konduğu, Adapazarı vilâyet teşkilî hakkındaki Kocaeli dileğinin imkân dahilinde olmadığına dair verilen izahat kâfi görüldü.

Polis teşkilâtı:

Bir çok vilâyetlerden istenilen polis teşkilâtının teşmiline Hükümetimizce de çalışıldığı, Dördüncü Büyük Kurultaydan bugüne kadar 66 yerde bu teşlâtın artırıldığı ve gelecek Kurultaya kadar da bir o kadar artacağı verilen izahattan anlaşılmış, ve bu emniyet işinin bir an evel tahakkuku temeniye değer görülmüştür.

Köy işleri:

Köy kalkınma işinin, devlet mekanizmasınca hep birlikte kül olarak ele alınacak mühim bir dâva olup bazı idarelerimiz tarafından alınan sathî tedbirlerden sarfınazar edilmesi için katî emirler verildiğini, köylünün kendi ihtiyaçları için kendi ihtiyar heyetleriyle icabeden külfeti temin edebileceklerini, ve salma işi için de hazırlanan kanun projesinin Mecliste tetkik edilmekte bulunduğunu beyan eden Dahiliye Vekilimizin bu beyanatı bir

çok köylülerin dileği halinde görölerek tahakkuku temennisi kararlaştırılmıştır.

Köy kâtiplerinin kaldırılması hakkındaki Maraş dileğinin de yerine getirildiği anlaşılmıştır.

Mahallî idarelerden alınan neşriyat hissesinin kaldırıldığı, Kayserinin köy birlikleri hakkındaki isteğile Vekâletin ilgileneneği söylendi ve diğerk dilekler üzerinde Vekâletce yürütölen mütalealar Encümenimizce de yerinde göröldü.

V — Maliye Vekâleti ile ilgili dilekler

Maliye Vekâleti dilekleri vekil Fuat Ağralının huzuru ile incelendi :

Vergiler üzerinde türlü dilekler:

Hayvanlar vergisine temas eden ve bir kısım yerlerden vaki olan dilekleri üçe ayırmak mümkündür :

Afyon, Ankara, Antalya, Bilecik gibi bir kısım vilâyetlerimiz çift hayvanatının vergiden istisnasını ; Çorum, Erzincan, Erzurum gibi bir kısım yerler de hayvanlar vergisinde tenzilât yapılmasını ; Bolu ve Tekirdağı gibi diğer bir kısım yerler ise sağmal inek, koyun ve keçilerle kısır veya henüz doğurmamış olanlardan ve erkek hayvanlardan vergi alınmamasını dileyolar. Cumhuriyet Hükûmetinin köylü lehine olmak üzere her fırsattan istifade ederek vergi tenzilâtında bulunduğu ve 931 senesindenberi gerek vasıtasız, gerek vasıtalı vergilerde yapılan değişikliklerin hep köylü yükünün hafifletilmesine matuf olduğu ve şimdiye kadar yapılan tenzilât yekûnunun elli üç milyonu geçtiği, hayvan vergisinin de bu meyanda 931, 936 ve 937 de olmak üzere üç defa indirildiği, at, kısırak gibilerinininkinin de son senelerde büsbütün kaldırıldığı, çift hayvanlarının istisnası üzerinde yapılan ısrarlara rağmen tatbiki müşkül görüldüğünden umum sığır hayvanatında % 50 tenzilât yapıldığı Maliye Vekili tarafından rakamlara müsteniden izah edilmiştir.

Yol, musakkafat ve arazi vergisi bakayasının affı hakkındaki Ankara, Aydın, Bilecik, Gümüşhane, İçel ve İzmir dilekleri üzerinde de durulmuştur. Yol vergisi bakayasının affı, veya borçluların çalıştırılarak borçlarının ifası gibi muhtelif vilâyetler dilekleriyle Encümen müzakeresine iştirak eden arkadaşların teklifleri gözden geçirildi. Bedenen mükellefiyet teahhüt edenlerin bu mükellefiyeti ifa etmedikleri takdirde % 50 ceza vermeleri ve nakit teahhüt edenlerin borçlarını vermedikleri takdirde cezaya tabi tutulmamalarında adaletsizlik fikri incelendi, ve netice itibariyle bedeni mükellefiyet teahhüt edenlerin nakde tahvillerinden alınan cezanın ancak kendisine doğrudan doğruya yapılacak tebliğe hasredilmesi hususunda araştırmalar yapılması ve bu adaletsizliğin izalesine ait tedbir alınması ve yol kanununun yenilenmesi kararına varıldı. Yol vergisi bakayasından tahsili mümkün olmıyanların esasen kaydının terkin cihetine gidildiği ifade olundu.

Yol vergisi esasında da müterakki sistem tatbik edilmek üzere yeni bir değişiklik yapılacağı beyan olundu.

Arazi vergisi bakayasının son zamanlarda 3586 numaralı kanunla 1935 malî yılı sonuna kadar olanlarının affedilmesine ve vergi bakayasının tasfiyesine ait kanunla da 1929 malî yılı sonuna kadar olan senelere ait emlak ve bina vergileriyle kesir munzamlarından olan borçların % 60 ının 1935 senesi içinde veyahut % 75 ini 1935 senesi nihayetine kadar ödeyenlerin zam cezalarıyla birlikte geri kalan borçlarının terkin olunmasına göre başkaca yapılacak bir muamele kalmadığı ve esasen fakir bütçeli olan hususî idarelerin gelirlerine de tesiri olacağı anlaşıldı.

Motörlü değirmenlerde köylünün öğüttüğü undan muamele vergisi alınmaması hakkındaki Aydın ve Edirne dilekleri de uzun uzadıya konuşuldu ve maktuiyete bağlanması gibi teklifler yapıldı. Netice itibariyle köylülerin ve fakir halkın zatî ihtiyaçlarını karşılayan eleksiz valssiz köy değirmenlerinden halen istisnası kabul edilmiş olan on beygir kuvvetinin kırk beygire çıkarılması Maliye Vekâletince de muvafık görülmüştür. Matrahın değiştirilmesi hakkındaki teklifler ise yerinde bulunmadı.

Buğday koruma vergisi üzerinde de faydalı görüşmeler yapıldı. Kısmen mahsup suretiyle alınan ve 500.000 lira cibayet masrafı olan bir vergi olduğu da ileri sürüldü. Yapılan bütün münakaşalardan sonra kolaylık ve tatbikat noktai nazarından bu verginin muamele vergisi ile birleştirilerek bir vergi halinde alınmasının tetkik edilmesi kararlaştırıldı.

Köylerdeki bina vergilerinin kaldırılmasına dair olup Bilecik ve Bursa vilâyetleri tarafından yapılan dilek de tetkike değer görüldü. Senevî gayri safi iradı 25 lira ve köylünün kendi oturmasına tahsis etmiş olduğu binalar vergiden muaf ise de bu nisbetin biraz artırılması lüzumu, ve bağ ve bahçelerde alât ve edevat deposu olarak kullanılan ve ticaret mevzuu teşkil etmeyen binların sahiplerinin esas meşgûliyetleri ne olursa olsun mücerret olarak kanun hükmünden istifadelerinin temini zarurî görüldü.

Muhtaç zürraa arazi tevzii için İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Manisa, Maraş ve Samsun dileklerine karşı verilen izahattan Devlet elinde olanların muntazaman dağıtıldığı ve bu işin esaslı ve millî bünyemize uygun bir surette halli için de bir kanun projesi hazırlanmakta olduğu anlaşıldı.

Emvali metrûke tarlalarının şagillerine borçlanma suretiyle verilmesine dair olan Trabzon dileğinin muhtaç çiftçilerden ise verilebileceği bildirildi.

Emvali metrûkeden borçlu olanlara Emlâk Bankası tarafından da Ziraat Bankasınca yapılan kolaylığın gösterilmesi. Yani Bankanın kendi üzerine alıp da henüz harice satılmamış olanlarının eski sahiplerine iadesiyle borcun taksitlendirilmesi tesbit olundu. Ve icabeden kanunî muameleinin yapılması kararlaştırıldı. Bu borçlular hakkında şimdiki tahrir kıymeti üzerinden borçlandırılmak suretiyle bir hafifletmiye tabi tutulmaları veya bor-

cün ödenmemesinden ötürü satılığa çıkarılanların taayyün eden kıymet üzerinden tekrar evvelki sahibine iadesi gibi tekliflerde de bulunuldu.

Emvali metrûke işlerinin hemen her sene borçlular hakkında bir hafifletme ameliyesi ile neticelendiği ve geçen sene de Büyük Millet Meclisi Parti Grupunun kararıyla son hafifletme kanununun yapıldığı halde bu dâvanın devam etmesi katî bir hal çaresinin Parti Grupunca tekrar araştırılması lüzumu anlaşıldı.

Çeltik muamele vergisinde iptidâî madde payı ayrılması dileği, buğdayda olduğu gibi çuval payı varsa tabîî görüldü.

Diğer dileklerin bir kısmının esasen yerine getirildiği veya getirilmesinin mutasavver olduğu, bir kısmının ise imkân dahilinde bulunmadığı hakkında verilen izahlar da tatminkâr görüldü.

Eski tekaüt kanununa göre tekaüt edilmiş ordu mensuplarının terfih hakkındaki istek tetkika değer görülmüştür.

VI - Maarif Vekâleti ile ilgili dilekler

Vekil Hasan - Âli Yücel'in huzuru ile görüşüldü:

Orta okul açılmasını isteyen yerler:

Birçok vilâyet ve kazalar haklı olarak 85 yerde orta okul istiyorlardı. Parti programımız bu gibi mekteplerin sayısını artırmaya önem verilmesini âmir. Nitekim Hükümetimiz de bu esasa uyarak dört sene içinde 41 yerde orta okul açmıştır. Vekâletin herhangi bir devlet işinde olduğu gibi bunda da bir prensip ve program çerçevesi içinde hareket ederek daha 295 yerde orta okul açmak azminde olduğu, ve fakat bunun tahakkukunun yalnız para ile değil zaman ve eleman mefhumlarıyla de mukayyet bulunduğu tabii görülmektedir, Vekilin ifadesi ve hile temmuzda toplanacak olan Maarif Şûrasınca verilecek karara göre orta okul açılacak yerlerin sıraya konması, ve bina yapmak gibi maddî yardımda bulunan yerlerin ön safa alınması muvafık görüldü.

Millî Kütüphane:

Baş şehir olan Ankarada dilek mucibince millî bir kütüphane açılarak irfan bakımından da Başşehir mevkiine getirilmesinin Vekâletçe de matlûp ve mutasavver olduğu öğrenildi.

Liseler:

Gerek erkek ve gerek kız lisesi bakımından ilerde sayısının arttırılması tabii ise de Partimiz programına tevfikân evvelemirde mevcudunun gerek bina ve gerek tedrisat bakımından ıslâhî ile ikmal ve takviyesi lüzumu hakkında verilen izahat kâfi görülmüştür.

Kız enstitüsü hakkındaki Aydın ve Samsun dileği buralarda akşam sanat mektebi olarak bir deneme yapılacağını ve ondan sonra enstitüye çevrilip çevrilmeyeceğinin düşünüleceğini söyledi.

Sanat Okulu:

Kars (İğdir), Kayseri, Seyhan, Trabzon, Çoruh (Murğul) Vilâyetlerinde istenen sanat mektepleri hakkında ise, bu gibi müesseselerin günden güne arttırılmasının Vekâletin en yüksek emellerinden bulunduğu ve imkân ve eleman nispetinde tezyit ve teşmil kılınacağı konuşuldu.

Yatı mekteplerinin içtimâî bünyemize daha uygun ve köylü çocuklarını kendi ocaklarından uzaklaştırmıyacak bir şekle getirileceğine ve mektep kitaplarında diğer memleketlerdeki emsaline göre mevcut olan ucuzluğun bir kat daha veliler lehine olarak indirileceğine dair olan beyanat ile, diğer dileklerin bir kısmının tetkik edilip imkân aranacağı veya programa dahil olup sırası geldikçe yapılacağı veya mahalline aidiyeti hakkında verilen izahat Encümenimizce de kâfi görülmüştür.

VII — Nafia Vekâleti ile ilgili dilekler

Nafia Vekili General Ali Fuat Cebesoy huzuru ile müzakere olundu:

Demiryolları inşaatı ve limanlar:

Cümhuriyet Hükûmetinin demiryollarımız inşaatına verdiği ehemiyet ve gayretin şükranla kaydını bir borç sayan Encümenimiz bu uğurdaki çalışmaların memleketin iktisadî veya askerî yüksek menfaatlerine uygun bir suretle ilerletileceğini sevinçle dinledi.

Tesbit edilen programa göre evvelâ geriye kalan esas hatların ve bu meyanda da Bolu hattının, ve ondan sonra da bir kısım dileklerde görülen şube hatların nazarı dikkate alınacağı öğrenildi. Ve bu sene bütçesiyle yol işlerine de ehemiyet verileceği ifade olundu.

Sular işinde de tahsis olunan 31.000.000 lira ile ve tesbit olunan programa göre hayli mesafe alındığı söylenerek dilekteki yerlerden Amasya, Aydın, Menemen su işlerinin eksiltmeye konduğu ve Meriç işi hakkında komşu Yunan devleti ile temasa geçildiği, diğer mahaller su işleri için de sırasıyla su postası gönderilerek etüdler yapılacağı, ve evvelce etüdü yapılmış olanların da yapılması için tahsisata ve elemana göre sıraya konacağı ve sular için bir kanun projesi hazırlığı olduğu bildirildi; ve şoseler ve köprüler için de yapılması lüzumlu olanlar hakkında aynı sistemin tatbik edileceği, ve esasen bunlardan bir kısmının mahallî idarelere ait bulunduğu ifade olundu.

Limanlar bahsinde şimdilik Karadenizin şark ve garbinde olarak iki liman düşünüldüğü bunlardan şarkta Trabzonda, garpte de ya Ereğli veya Çatalağzında inşa edileceği, Akdenizde de Mersin veya İskenderunda kurulacağı, bu meyanda Amasra mendireğinin de bitirileceği öğrenildi.

Gümüşane ve Erzincan elektriği hakkında, Nafia Vekili henüz projesinin gelmediğini, Erzurumunkinin tasdik edildiğini, Boyabadının muvafık görülmiyerek iade olunduğunu, Alibey köyüne elektrik verildiğini, söyledi ve diğer dileklere dair izahatı da kâfi görüldü.

VIII — Muhabere ve Münakale Vekâleti ile ilgili dilekler

Vekil Ali Çetinkaya'nın huzuru ile müzakereye geçildi:

İnebolu ve Bodrum Mendireğinin yapılma işinin program dahilinde olduğu, Afyon ve Konyanın tenezzüh trenleri isteğinin yerine getirildiği, istenilen zahire hangarlarının da bir program ve sistem dahilinde ikmaline çalışılmakta olduğu, Mamak istasyonunun bu sene yapılacağı, ve bazı duraklarda memur ikamesinin temin kılınacağı; Kütahya - Balıkesir arasında tarife tenzilâtı olacağı, Mersin - Mamûre şimendiferinin Fevzipaşaya kadar gideceği; Silis istasyonunda bir bekleme salonu yapılmakta olduğu; Haydarpaşa - Pendik - Adapazarı trenlerinin hareket saatlerinin değiştirilmesinin halledildiği, ve bütün iskele işlerinin sırasıyle tanzim ve inşa olunacağı; Eğirdir - Karakuyu trenlerinin her gün işlemesine imkân bulunmadığı, İstanbul - Edirne hattı üzerinde 116 ıncı kilometrede bir istasyon yapılmasının münasip görülmediği, diğer dileklerin de incelemeye muhtaç bulundukları görüldü.

Posta, Telgraf, Telefon:

Bir çok yerlerden posta merkezi açılması istenmektedir. Verilen malûmata göre posta Umum Müdürlüğü varidatı her sene artmakta olduğundan bu dileklerin varidatı arttıkça tahakkukuna gidileceği; Tekirdağ şehirleri arası telefonunun bu sene açılacağı; diğerleri için de çalışılmakta olduğu; halka ucuz radyo temini için de bir kanun lâyihası hazırlandığı bildirildi ve diğer dileklere ait izahat da kâfi görüldü.

X – İktisat Vekâleti ile ilgili dilekler

İktisat Vekili Hüsnü Çakır'ın huzuru ile konuşuldu.

Hayat ucuzluğu:

Devlet idaresinin bir çoğunun alacağı tedbirlere bağlı olan bu mühim mevzu hakkında İktisat Vekâleti cephesinden yerli malların ucuzluğunu temin için fiat kontrolü işine ehemmiyet verildiği, bir taraftan fiat indirmeye diğer taraftan da ihtikârın önüne geçilmeye çalışıldığı, bunun için de gerek yerli ve gerek ecnebî mütehassıslar tarafından incelemeler yapıldığı, ve ona göre de teşkilât kurulduğu öğrenildi.

Şeker, mazot ve gazın ucuzlatılması hakkında Ordu, İçel ve Zonguldak dileklerine karşı pancarın da kıymetlendirilmesi için Bilecik, Edirne, Eskişehir ve daha diğer yerlerden yapılan dilekler uzun bir müazkere zemini teşkil etti. Şekerin daha fazla ucuzlatılmasına imkân olmadığı, bununla beraber bu yıl kampanyasında pancarın 10 para fazlasıyla alınacağı, bu 10 para zam dolayısıyla sarfı iktiza eden bir milyon liranın tasarrufla karşılanmaya çalışılacağı ve elde edilecek neticeye göre tedbirler alınacağı ifade olundu.

Gaz ve Mazotun da geçen sene yapılan gümrük tarife tenzilâtı ile mak-sat hasıl olduğu söylendi ve aynı şekilde pamuklu mensucatta da fiat tenzilâtı meydana getirildiği bildirildi.

Kok kömürünün ucuzlatılmasına dair olan Konya dileğinin yakında temin olunacağı kanaati verildi.

Çimentonun tonu esasen 15 liraya indirilmiş olduğundan daha aşağı düşürülmesine şimdilik imkân olmadığı öğrenildi.

Fabrika İnşaatı:

Her taraftan şu veya bu fabrika veya imalâthanenin istendiğini uzun uzadıya anlatan İktisat Vekili bu tesisat hakkında Devletçi iktisadın bir sistem ve program dahilinde hareket etmek mecburiyetinde olduğu gibi mad-dî imkânların ve iktisadî şartların da en önde hesap edilmesi iktiza edeceği ve esasen plân harici fabrika veya imalâthanelerin şahsî teşebbüsle meydana getirilmelerinin mümkün bulunduğu, ve sürprodüksiyon endişesiyle konulan kanunî kayıt ve tahditlerin kaldırılmasının düşünüldüğü, bununla beraber memleketin her tarafından yapılan fabrika tesisi dileğinin birer zaruret ifadesi olduğunun göz önünde tutularak her bir yer dileği hakkında ayrı ayrı araştırmalar yapılacağı, ve nitekim Erzurum ve Bursada birer şeker fabrikası tesisi mevzuubahis olduğunu bildirdi.

Maden işletmesi hakkında da aynı noktai nazar dermeyen olundu.

Diğer dilekler için verilen izahat da muvafık görüldü.

X – Ticaret Vekâleti ile ilgili dilekler

Vekil Cezmi Erçin'in huzuru ile tetkik olundu:

Afyon İşi:

Tüccar elinde kalan afyonlar hakkında hal çaresi bulunarak Afyon ve Kütahya ve Burdurun dileklerinin yerine getirildiği; Afyon mübayaa işlerinin ıslâhını temin için bazı formalitelerin basitleştirilmesi çarelerinin arandığı bildirildi.

Buğday koruma işlerinin genişletilmesine doğru gidildiği ve koruma siyasetinin daha faydalı bir şekilde idaresine çalışılacağı ifade olundu.

Tarım kredi kooperatifleri ve diğer kredi işleri ile buğday ofisi faaliyetine, ve silo ve anbarlara ait dilekler hakkındaki beyanat kâfi görüldü.

XI – Sıhhat ve içtimai Muavenet Vekâleti ile ilgili dilekler

XI. Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti ile ilgili dilekler

Vekil Dr. Hulusi Alataş'ın huzuru ile dilekler görüşüldü:

Bataklık kurutulması:

Antalya, İzmir (Kunduz), Kırklareli, Kırşehir ve Muğla bataklıklarının küçük sây ile kurutulabileceği, ve diğerlerinin ayrıca hükümetçe gözden geçirilip ona göre haklarında bir karar verileceği anlaşıldı.

Dispanser açılması:

Mevcudunun artırılması esas prensip olan bu müesseseler sayısının 150 den 175 e çıkarıldığı, ve imkân bulundukça dilekte mevzu bahis olan yerlerde de tesis olunacağı bildirildi.

Doğumevi ve sanatoryom:

Doğumevlerinin en ziyade hiç olmıyan yerlerde açılacağından ve İstanbul'da da birkaç yerde mevcudu bulunduğundan şimdilik İstanbul'da Doğumevi tesisine zaruret bulunmadığı, bununla beraber Haydarpaşa, Heybeliada sanatoryom veya veremlilere mahsus pavyonların kurulacağı ve İzmirde de aynı işe teşebbüs edildiği öğrenildi.

Eczahane açılması veya artırılması:

Çanakkale ve Yozgat dileklerinin tetkik edilerek şartlara uyduğu takdirde oralarda eczahane açılmasına izin verilecektir.

Ebe gönderilmesi:

Mahallî belediyelerce tahsisat konduğu takdirde hemen ebe gönderileceği anlaşıldı.

Firengi ve sıtma mücadelesi:

Bu iki mühim hastalık üzerinde durulduğu ve firenginin bizde zannedildiği kadar münteşir olmamakla beraber lüzum görülen yerlerde tarama yapıldığı, ve sıtma mücadelesi için de bir program dahilinde çalışıldığı; bu sene çalışmanın daha ziyade teksif kılınacağı devlet ve meccanî kinin miktarının arttırılacağı anlaşıldı.

Hükümet tabibi:

Dilekte ismi geçmiyen daha birçok yerlerde de tabip bulunmadığını anlatan Sıhhiye Vekili bu sene askerliklerini bitiren 122 doktorla ihtiyacın biraz daha azalacağını, tabip adedinin artması için de İstanbul ve Ankara'da yeni tedbirler alındığını izah etti.

Hastahane:

Memleketimizde 10.000 nüfusa yedi yatak isabet etmekte imiş. Bu nisbetin on senede on beşe çıkarılmasının programlaştırıldığı Çoruh, Erzurum, Kütahya hastane işlerinin de bu programa dahil olduğu anlaşıldı.

Gerek iskân ve gerek sair dileklere karşı verilen izahat da muvafık görüldü.

XII – Gümrük ve inhisarlar Vekâleti ile ilgili dilekler

Dilek Vekil Raif Karadeniz'in huzuru ile görüşüldü.

İspirtolu içkilere ait işler:

Balıkesir, Bilecik, Çanakkale, Kocaeli ve Konya'nın dilekleri arasında birer şarap fabrikası yapılması isteği de vardı.

Vekil İzmir ve Tekirdağ'da şarap fabrikalarının mevcut ve istihsalâ-tının da yeter olduğunu, ve herkes tarafından da şarap imalâthanesi açılabilceğini, imâl edenler hakkında en fazla kolaylık temini için incelemeğe girişeceğini söyledi ve içki fiyatının indirilmesi dileğine karşı az ispirtolu-larda tatbik edileceğini ve nitekim biradan inihisar resmi olan 13.5 kuruşun kaldırılacağını bildirdi.

İspirto fabrikası:

Bolu ve daha bir kaç vilâyet, ispirto fabrikası istiyorlardı. İspirtonun şeker fabrikalarınca ihtiyaca yeter olarak çıkarıldığı, bununla beraber benzine ispirto karıştırılma işi müsbet netice verirse ayrıca ispirto fabrikası açılmasının düşünüleceği, ve ispirto fiyatında geçen sene % 35 nisbetinde ucuzluk yapıldığından daha fazla indirilemeyeceği bildirildi.

Tütün işleri:

Fiyatların indirilmesi işinin bir hazine ve varidat meselesi olduğunu ifade eden Vekil geçen senelerde yapılan bir kısım indirmelerin tekrar çoğaltmalara müncer olduğunu, 6,5 lukların tedricen şarktan garba doğru getirilerek satışının artırılacağını, tütün nefasetinin ziyadeştirilmesi için de memleketin üç yerinde imâlâthane açıldığını, tütün ekimi tahdidi için yeni bir kanun projesi hazırlandığını bildirdi.

Tuz işleri:

Tuzun % 50 nisbetinde 935 senesinde indirildiğini söyleyen İnhisarlar Vekili, kolaylık olmak üzere 231 istasyonda tuz satışı yapıldığını halkın kendi vasıtasıyla getiremeyeceği yerlerde depo ve anbar açılması zarureti bulunduğunu bildirdi, ve diğer dilekler hakkındaki müsbet veya menfi cevapları da muvafık görüldü.

XIII — Ziraat Vekâleti ile ilgili dilekler

Ziraat Vekili Muhlis Erkmen'in huzuru ile incelendi:

Orman işleri:

Orman kanunu dolayısıyla her iktisadî kanun ve alınan tedbirler neticesinde olduğu gibi vukubulan sıkıntıların önünün alındığı söylendikten sonra orman mahsulleri toplama işlerinde kolaylık gösterilmesi çareleri aranacağı, bir kısmının reisimiz olarak çıkarılması için de incelemeler yapılacağı köylünün gerek, yakacağı ve gerek satacağı kısımlara ait ve dilekte yazılı olan noktalar üzerinde de durulacağı Orman koruma işlerinin henüz bir tecrübe devresi geçirmekte olduğundan leh ve aleyhte söylenenlerin mevsimsiz olup bilâkis lehe doğru emareler arzylediği, kanunundan ziya ve tatbikatına ait olan yanlışlıkların ve idarî noksanlıkların eldeki eleman müsaadesince izalesine çalışılacağı bildirildi.

Veteriner işleri:

Damızlık ihtiyacını her yerde karşılamak için çalışılacağı ifade edildikten sonra aşı parasının onda bire kadar indirildiği ve bir kısımlarında da büsbütün parasız olarak dağıtılmaya başlandığı, Çoruhtan istenilen hayvan tetkik işinin yapılacağı bildirildi.

Ziraat işleri:

Ziraat işlerine ait olan dileklerin mühim bir kısmının âlet, makine, tohum, çubuk, fidan temini veya bunların ucuzlatılması veya islâhı olduğuna işaret eden Ziraat Vekili Vekâletin gayesinin de bunların tahakkukundan ibaret olduğunu ve dilekte gösterilen arzuların kuvveden fiile çıkmasına çalışılacağını; memur istenilen yerlere bu sene kadroya alınacaklardan kısmen gönderileceğini bildirdi. Ziraî asayiş hakkında da Dahiliye Vekâletince bir kanun lâyihası hazırlanmakta olduğu anlaşıldı.

Mücadele işlerini Vekâletin bir sistem dahilinde şümullendirileceği, Ziraat âletleri ve dikenli teller için de gümrük resminin kaldırılacağı bildirildi.

Sair dilekler için verilen izahat da muvafık görüldü.

XIII. Ziraat Vekâleti ile ilgili dilekler

Umum Müdür Nusret Merayın huzur ile dilekler görüşüldü:

Yardım ve ziraî krediler hakkındaki dileklerin yerine getirileceği, tetkikat neticesinde lüzum görülen yerlere şube açılmasına, veya ajan gönderilmesine çalışılacağı ifade edildikten sonra diğer dileklerin birçoğunun esasen yapılabilen işler olduğu, ve bunların nazarı dikkate alınacağı neticesine varıldı.

XV. Emlâk ve Eytam Bankası ile ilgili dilekler

Umum Müdür Cevdet Göletin huzuru ile görüşüldü. Zonguldakta bir şube açılması veya ajan gönderilmesi dileğinin tahakkuk ettiği, Ordunun ay-nı dileği hakkında Bankacılık tekniği bakımından imkân bulunamadığı anlaşıldı.

XVI. Çocuk Esirgeme Kurumuna ait olan dilekler

Çocuk Esirgeme kurumuna ait olan ve tütünden alınan hisse ile köy çocuklarına da yardım edilmesini isteyen Kocaeli (Gölcük) dileğinin yerine getirildiği bu kurumun Başkanı ve Kırklareli Mebusu Dr. Fuat Umayın izahından anlaşılmıştır.
